

ЯК РОЗПІЗНАТИ ВОРОЖИЙ ДРОН І ЗАХИСТИТИ СЕБЕ:

поради від Головного управління
Пенсійного фонду України
в Донецькій області

Протягом останніх років безпілотники ближнього радіусу дії все частіше використовуються військовими по всьому світі. Проте, такі безпілотники стали однією з головних причин загибелі та поранень цивільних осіб в Україні, а іноді навіть перевершували за потужністю такі види зброї, як ракети, артилерія та авіабомби.

Переважна більшість жертв відбулася внаслідок російських атак на підконтрольній Уряду України території.

Моніторингова місія ООН з прав людини в Україні (ММПЛУ) задокументувала та проаналізувала обставини цих атак і дійшла висновку, що цільові удари безпілотниками є порушенням основних принципів міжнародного гуманітарного права (МГП) щодо розрізнення та вжиття запобіжних заходів. Деякі інциденти можуть бути прирівняні до цілеспрямованих атак проти цивільних осіб, що є воєнним злочином.

На сьогоднішній день відмічається застосування двох основних типів безпілотних літальних апаратів (БПЛА):

First-person view (FPV) дрон – буквально, це означає **дрон з видом від першої особи**. Тобто іншими словами пілот такого дрону бачить все, що бачить камера дрону, так ніби він перебуває в середині цього летючого девайсу.

FPV (First-Person View) дрони: тривалість польоту – 20 хвилин, швидкість – до 140 км/год, несуть вибухівку вагою до 2 кг.

Дрони типу Mavic зі скидами боєприпасів (гранати, "Пелюстки", запалювальні пристрої): тривалість польоту – 41 хвилина, швидкість – 82 км/год, можуть доставляти вибухівку масою до 4 кг.

Дрон DJI Mavic Air 2 у польоті

Розкладений Mavic Mini

Дрон DJI Mavic 3 у польоті

FPV-дрони вимагають негайних та рішучих дій. Вони летять швидко й точно, тому потрібно діяти миттєво, щоб встигнути сховатися. Особливо небезпечні для людей і машин на відкритій місцевості.

Дрони типу Mavic несуть загрозу згори – просто скидають боеприпас прямо на ціль.

FPV-дрон із протитанковою бойовою частиною РПГ

ЯК ЗАХИСТИТИ СЕБЕ ВІД АТАК: ОСНОВНІ ПОРАДИ

1. Виявлення дронів:

- ◆ прислухайтесь до характерних звуків, які нагадують звук бензопили, мопеда або великого роя бджіл;
- ◆ спостерігайте за змінами у поведінці людей поряд або птахів/ тварин;
- ◆ якщо почули підозрілий звук, не затримуйтесь на відкритій місцевості;
- ◆ запам'ятайте типовий вигляд дрону, який має форму квадрокоптера;
- ◆ уникайте місць, де були попередні атаки.

ЯК ЗАХИСТИТИ СЕБЕ ВІД АТАК: ОСНОВНІ ПОРАДИ

2. Якщо пересуваєтеся пішки:

- ◆ скоротіть час перебування на відкритих незахищених ділянках;
- ◆ обирайте маршрути з критими переходами, густими кронами дерев або мобільними укриттями;
- ◆ рухайтесь уздовж стін;
- ◆ намагайтесь уникати місць скупчення людей;
- ◆ не стійте біля припаркованих авто.

Якщо дрон завис над вами та швидко наближається – біжіть хаотично “змійкою”, змінюючи напрямок кожні 7-10 метрів.

Якщо скидає вибухівку поряд з вами, то одразу падайте на землю обличчям вниз. Руками закрийте голову та відкрийте рота, щоб вирівняти тиск при вибуху та зменшити можливість отримати контузію.

Рюкзак або сумку варто тримати над головою – це може стати додатковим захистом від уламків.

ЯК ЗАХИСТИТИ СЕБЕ ВІД АТАК: ОСНОВНІ ПОРАДИ

3. Поведінка в автомобілі:

- ◆ намагайтеся не їздити за однаковим маршрутом кожного дня у той самий час;
- ◆ уникайте, як надто швидкої їзди, так і надто повільної;
- ◆ бажано тримати дистанцію від інших автівок;
- ◆ двері мають бути розблокованими, а вікна відкритими, щоб чути наближення дрона;
- ◆ щоб зменшити видимість авто, паркуйте його, наприклад, під деревами;
- ◆ у разі атаки з повітря намагайтеся не зупинятися на відкритій місцевості. Бажано доїхати до будь-якого можливого укриття-будівлі чи посадки.

Щоб мінімізувати ризики стати мішенню для оператора дрону, треба намагатися бути максимально непомітним.

Транспортні засоби є одними з пріоритетних цілей для ворожих дронів.

ЯК ЗАХИСТИТИ СЕБЕ ВІД АТАК: ОСНОВНІ ПОРАДИ

4. Якщо ви знаходитесь на робочому місці:

- ◆ тримайтеся подалі від вікон і зовнішніх стін;
- ◆ не виглядайте у вікна;
- ◆ бажано тримати дистанцію від інших автівок;
- ◆ враховуйте ризик обвалу будівлі, якщо конструкція зазнає прямого влучання;
- ◆ якщо можливо, сховайтеся, наприклад, під важким столом для додаткового захисту від падаючих уламків.

Правило «двох стін», хоча і є загальною рекомендацією, переважно захищає від бічної вибухової хвилі/ уламків.

Проте може не спрацювати проти дрона, який маневрує, або боєприпасу, що може пробити дах.

ДІЇ ПІСЛЯ УДАРУ ДРОНОМ

Збиті дрони є надзвичайно небезпечними, тому треба дотримуватися правил безпеки:

- ◆ не торкайтеся їхніх уламків, які можуть містити токсичні речовини або бути замінованими;
- ◆ відійдіть щонайменше на 100-200 метрів і повідомте про подію екстрені служби;
- ◆ не забувайте про тактику «подвійного удару», не виходьте зі схованки одразу після вибуху;
- ◆ якщо надаєте допомогу, постійно спостерігайте за небом та завчасно продумайте безпечний шлях для відступу.

ДІЇ ПІСЛЯ УДАРУ ДРОНОМ

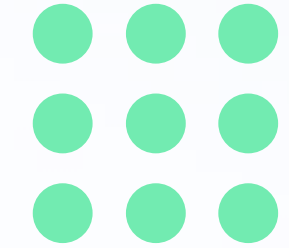

Не варто забувати і про інформаційну безпеку, адже ворог постійно відстежує онлайн-джерела.

Не знімайте на фото чи відео активні системи ППО, щоб не розкрити їхні можливості або місцезнаходження.

Експерт також розповідає про боєприпаси й тактики, які використовує ворог, зокрема:

- ◆ про «людське сафарі», де мішенню може стати будь-яка цивільна особа.
- ◆ про навмисне ураження мирних жителів та цивільної інфраструктури.
- ◆ тактика подвійних ударів по місцях першої атаки.
- ◆ комбіновані атаки.
- ◆ тактика очікування.

**Дякую
за увагу!**

